

سرمایه اجتماعی و مدیریت دانش

تألیف:

دکتر علی ربیعی

حامد عباس پور

T_B

سرشناسه	: ربیعی، علی، ۱۳۳۴ -
عنوان و نام پدیدآور	: سرمایه اجتماعی و مدیریت دانش/تالیف علی ربیعی، حامد عباس پور.
مشخصات نشر	: تهران: تایماز، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	: ۱۳۲ص.: نمودار؛ ۱۴/۵×۲۱/۵سم.
شابک	: 978-600-6776-49-1
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
پادداشت	: کتابنامه: ص. [۱۶۷] - ۱۷۵.
موضوع	: مدیریت دانش
موضوع	: سرمایه اجتماعی
شناسه افزوده	: عباس پور، حامد
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۲ س۲/۲۷/۲/۰ HD۲۰
رده بندی دیویی	: ۶۵۸/۴۰۲۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۱۲۷۹۲۱

انتشارات تایماز

سرمایه اجتماعی و مدیریت دانش

www.taymazbook.ir

ناشر :	تایماز
مؤلف :	دکتر علی ربیعی - حامد عباس پور
حروفچینی :	گروه فنی تایماز
طراحی روی جلد :	فاطمه عبدالله پور
مدیر اجرایی :	مجید باشعور
نوبت چاپ :	اول ۱۳۹۲
چاپ و صحافی :	تایماز
شمارگان :	۲۵۰
قیمت :	۶۵۰۰۰ ریال

حق چاپ محفوظ و متعلق به انتشارات تایماز می باشد .

TB

آدرس: تهران - خیابان کارگر جنوبی - خیابان روانمهر - پلاک ۱۵۸ - طبقه ۳ صندوق پستی: تهران ۱۳۱۴۵-۶۴۸
تلفن: ۰۶۶۴۰۲۷۴۴-۶۶۵۳۴۲۵-۰۲۱ موبایل: ۰۹۱۹۸۲۴۹۴۴۲ ایمیل: taymazpub@yahoo.com

فهرست

پیشگفتار.....	۷
بخش اول: سرمایه اجتماعی.....	۱۱
فصل اول: مفهوم سرمایه اجتماعی.....	۱۳
۱-۱) مقدمه.....	۱۳
۱-۲) سرمایه اجتماعی چیست و چرا اهمیت دارد؟.....	۱۳
۱-۳) شبکه‌ها چگونه باعث انجام کارها می‌شوند؟.....	۱۵
فصل دوم: سرمایه اجتماعی: از استعاره تا مفهوم.....	۱۹
۲-۱) مقدمه.....	۱۹
۲-۲) سرمایه اجتماعی از دیدگاه صاحب‌نظران.....	۲۰
۲-۳) تفاوت انواع سرمایه (اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی).....	۲۷
۲-۴) تئوری‌های سرمایه اجتماعی.....	۳۰
فصل سوم: وجوه مثبت و منفی سرمایه اجتماعی.....	۳۳
۳-۱) مقدمه.....	۳۳
۳-۲) مزایای سرمایه اجتماعی در سازمان.....	۳۳
۳-۳) مخاطرات ناشی از سرمایه اجتماعی.....	۳۶
۳-۴) چارچوبی برای ارزیابی سرمایه اجتماعی سازمان.....	۳۷
۳-۵) یادگیری سازمانی.....	۴۳
بخش دوم: مدیریت دانش.....	۴۵
فصل چهارم: مفهوم مدیریت دانش.....	۴۷
۴-۱) مقدمه.....	۴۷
۴-۲) تاریخچه.....	۴۷
۴-۳) دلایل عمده بوجود آمدن مدیریت دانش.....	۵۰
۴-۴) تعاریف مدیریت دانش.....	۵۰
۴-۵) سلسله مراتب دانش.....	۵۴
۴-۶) سلسله مراتب کارکردی دانش.....	۵۹
۴-۷) مدیریت دانش: علم یا هنر؟.....	۶۰
فصل پنجم: تئوریها و استراتژی‌های مدیریت دانش.....	۶۳
۵-۱) مقدمه.....	۶۳
۵-۲) دیدگاه‌های صاحب‌نظران مدیریت دانش.....	۶۳

۶۵.....	۵-۳) آشنایی با مدل‌ها
۷۳.....	۵-۴) مکاتب مدیریت دانش
۷۵.....	۵-۵) استراتژی‌های مدیریت دانش
۷۷.....	۵-۶) متدها و شیوه‌های مدیریت دانش
۷۹.....	۵-۷) آیا دانش می‌تواند مدیریت شود؟
۸۰.....	۵-۸) سازمان‌های یادگیرنده
۸۱.....	۵-۹) حرکت به سوی سازمان‌های یادگیرنده، یاد دهنده و مربی
۸۳.....	فصل ششم: استقرار مدیریت دانش
۸۳.....	۶-۱) مقدمه
۸۴.....	۶-۲) بستر استقرار مدیریت دانش
۸۶.....	۶-۳) عوامل حیاتی موفقیت برای اجرای سیستم‌های مدیریت دانش
۱۰۴.....	۶-۴) مدل‌های آمادگی سازمانی برای مدیریت دانش
۱۰۶.....	۶-۵) مدل‌های عوامل حیاتی موفقیت مدیریت دانش
۱۰۸.....	۶-۶) دلایل عدم موفقیت پروژه‌های مدیریت دانش در سازمان‌ها
۱۱۱.....	بخش سوم: دستنامه
۱۱۳.....	مقدمه
۱۱۳.....	آمار توصیفی
۱۱۶.....	آمار استنباطی
۱۲۰.....	آزمون فرضیه فرعی دوم
۱۲۱.....	آزمون فرضیه فرعی سوم
۱۲۳.....	آزمون فرضیه فرعی چهارم
۱۲۴.....	آزمون فرضیه اصلی
۱۲۵.....	خلاصه نتایج آزمون فرضیه‌های پژوهش
۱۲۶.....	بحث و نتیجه‌گیری
۱۲۸.....	پیشنهادات
۱۲۹.....	منابع و مآخذ

پیشگفتار

در نوشته‌های جدید مدیریت، موضوع سرمایه اجتماعی که صبغه‌ای جامعه‌شناسانه دارد، به عنوان یک اهرم توفیق‌آفرین مطرح شده و مورد اقبال فراوان نیز واقع شده است. این مفهوم به پیوندها، ارتباطات میان اعضای شبکه به عنوان منبع با ارزش اشاره دارد که با خلق هنجارها و اعتماد متقابل موجب تحقق اهداف اعضا می‌شود. این سرمایه، امروزه نقش بسیار مهم‌تر از سرمایه فیزیکی و انسانی در سازمان‌ها و جوامع ایفا می‌کند و شبکه‌های روابط جمعی و گروهی، انسجام‌بخش میان انسان‌ها، انسان‌ها با سازمان‌ها و سازمان‌ها با سازمان‌ها می‌باشد. در غیاب سرمایه اجتماعی، سایر سرمایه‌ها اثر بخشی خود را از دست می‌دهند و بدون سرمایه اجتماعی، پیمودن راه‌های توسعه و تکامل فرهنگی و اقتصادی، ناهموار و دشوار می‌شوند. در این کتاب، سرمایه اجتماعی، بستری مناسب برای بهره‌وری سرمایه فیزیکی (مادی) و انسانی (به‌خصوص سرمایه دانشی انسان) و نیز راهی برای نیل به موفقیت بخصوص در محیط سازمانی، قلمداد شده است.

محیط رقابتی سازمان‌های امروزی بیش از هر زمان دیگری متنوع، متغیر و ناپایدار است. از این رو بسیاری از سازمان‌ها برای پیشی گرفتن از سایر رقبای، علاوه بر تملک دارایی‌های فیزیکی و انسانی در اندیشه در اختیار گرفتن سرمایه‌های فکری و مهارتی کارکنان خود نیز بوده و بدین ترتیب با مدیریت دانش سر و کار دارند. دانش، با ارزش‌ترین و راهبردی‌ترین منابع سازمان‌ها می‌باشد. به عبارت دیگر سازمان‌ها به منظور رقابت و بقا در دنیای کنونی، نیاز دارند که استراتژی دانش و سیستم‌های مدیریت دانش را در سازمان خود پیاده سازند.

مدیریت دانش می‌تواند سهم قابل ملاحظه‌ای در افزایش کارایی و اثر بخشی فعالیت‌های کسب و کار ایفا کند. بر اساس تحقیقات ما، به منظور توسعه و پیشرفت کشور، کدبندی و مدیریت دانش‌های موجود، الزامی حیاتی می‌باشد که عدم توجه به این امر موجب هدر رفتن سرمایه‌های انسانی، اقتصادی و اجتماعی می‌شود. منافع حاصل از

بکارگیری مدیریت دانش باعث شده است که اغلب سازمان‌ها، تلاش‌هایی برای پیاده‌سازی این فرایند انجام دهند اما تلاش‌های اولیه در اغلب سازمان‌ها با این چالش عمده مواجهند که علی‌رغم سرمایه‌گذاری روی مدیریت دانش، گسترش و نفوذ کاربردهای آن به کندی صورت می‌پذیرد. علت اصلی این مشکل پایین بودن سطح آمادگی سازمان‌ها برای پذیرش و استفاده از مدیریت دانش است. بنابراین درک صحیح از میزان این آمادگی برای جهت‌گیری درست این تلاش‌های آغازین و یافتن راه‌هایی که به استقرار موفقیت‌آمیز سیستم مدیریت دانش در سراسر سازمان کمک نماید، ضروری به نظر می‌رسد. مطالعات ما نشان دادند، علاوه بر مشکلات فنی و تکنولوژیکی پیاده ساختن مدیریت دانش، یکی از مهمترین مشکلات، مشکل فرهنگی مثل عدم اعتماد بین افراد، افراد با سازمان‌ها و بین سازمان‌ها می‌باشد. ما در این کتاب به بررسی این موضوع پرداخته و میزان همبستگی سرمایه اجتماعی را با مولفه‌های مدیریت دانش بررسی می‌کنیم و در نهایت نشان می‌دهیم که تقویت سرمایه اجتماعی چگونه موجب تسهیل و تسریع در پیاده‌سازی و اجرای سیستم مدیریت دانش می‌شود.

در بخش اول کتاب حاضر، پس از معرفی مفهوم سرمایه اجتماعی در فصل اول، تئوری‌های سرمایه اجتماعی ارائه شده و به بررسی تفاوت انواع سرمایه پرداخته می‌شود. نگاهی بر وجوه مثبت و منفی سرمایه اجتماعی سازمان، موضوع فصل سوم می‌باشد. در فصل چهارم بخش دوم، مفهوم مدیریت دانش و سلسله مراتب دانش بیان شده است. فصل پنجم به تئوری‌ها و استراتژی‌های مدیریت دانش اختصاص داده شده است و نهایتاً در فصل ششم، عوامل حیاتی و مدل‌های استقرار مدیریت دانش توضیح داده می‌شود. در بخش سوم، تجزیه و تحلیل‌های آماری و نتایج عملی بدست آمده از مطالعه دانشگاه‌های پیام نور استان آذربایجان غربی ارائه شده است.

خلاصه آنکه این کتاب متنی است خواندنی، آموزنده و جذاب که به سادگی یکی از مسائل پیچیده جامعه‌شناسی را بصورت کاربردی برای مدیران و اعضای سازمان بیان می‌کند و پیامی نو را برای مدیران مطرح می‌سازد. مطالعه این کتاب نه

تنها برای اعضای سازمان‌ها، بلکه برای کلیه کسانی که علاقه‌مند به کامیابی در دنیای امروزی هستند، مفید و راه‌برنده به مقصود است.

در پایان بر خود فرض می‌دانیم از کلیه کسانی که ما را در انجام این مهم یاری داده‌اند، سپاسگزاری نماییم.

www.ketab.ir